

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 172 (8488) ŞƏNBƏ, 29 avqust 2020-ci il

Qəzetiñ əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Ilham Aliyev

♦ Müəllifi İlham Əliyevdir

Karantin şəraitində rahat və ASAN dəstək

**İlham Əliyevin 4 il öncə açılışını etdiyi Qəbələ "ASAN xidmət" Mərkəzinə
indiyədək 550 mindən çox müraciət daxil olub**

Vəzifə dövlət məmuruñun çiyninə məsuliyyət yükü qoyur

İlham ƏLİYEV: "Prezident başda olmaqla bütün dövlət məmurları xalqın xidmətcisidir"

Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində heç vaxt kadrlara qarşı indiki soviyyədə ciddi və birmənali telbətlər sorgulanmışdır. Prezident bütün istiqamətlərdə apardığı işlətləri müsuliyət və telbəklərlə qadınlara seçilmiş, yerləşdirilməsi və idarə olunması sahəsində də aparır.

Zahirən bu istiqamətdə görülen tədbirlər bir qədər sərt gərənə de, mahiyyət etibarilə Azərbaycan dövlətinin gücünü artırır, xalq-İqtidər biryini daha müükəmməl soviyyət qaldırır. Bu meyarlar və telbələr neden ibarətdir? Dövlət memuru öz davranışını ilə insanların rəğbətinə qazanmalı, təvəzükər olmalı, ictimaiyyət qıcıqlandırma bilecek addımlar atmamalıdır. Məmur vəzifəsi başa qoyulan tac yox, onun çiyninə qoyulan ağır yüksək məsuliyyətdir. Amma təessüt ki, bəzən vəzifədən başı gicclənənlər də olur. Yeni teyinat alan hənsiəsə memur özünü sanki büt sayıvır ve Prezidentin dediyi kimi, az qala bütün dönyanı özüne borclu hesab edir, ağıya, xana qəvrilib həmiya yuxarıdan aşağı, bağışlanılaşmış mümkin olmayan həqəcətlər baxır: "Ancaq efsusları olsun ki, bir çox hallarda, bəzi hallarda yox, bir çox hallarda dövlət məmurları özlərini apara bilmirlər.

Ardi 3-cü səh.

Bakıdan sonra ikinci ən böyük turizm mərkəzimiz, əsrarəngiz gözəlliklərə sahib olan Qəbələ şəhərində, dağlar özəməti, qıruru ilə insanın qəlbində möhtəşəm duygular oyadır. Təbiətin bu qədim diyara bəxş etdiyi gəzzilik və özəmət bir-birinə qovuşaraq maraqlı aura yaradır.

Müsəir görkəm, rahat yollar, yeni tikililər, sosial obyektlər, sənaye müəssisələri, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət ocaqları, on müasir standartlar səviyyəsində turizm infrastrukturunu və banzorsuz manzora insani heyran edir və bunları seyr etdiyə, mübahisəz demək olar ki, Qəbələ indi dünyannın ən gözəl və müasir şəhərlərindən birinə çevrilib.

Dörd il öncə dağlar qoyundan inşa edilən "ASAN xidmət" mərkəzinin müəsir dizayn üslublu binası da hem şəhərin maraqlı memarlıq nümunələrinə elave yarasaq verir, hem de vətəndaşlara operativ və şəffaf xidmət missiyasını davam etdirir. Elə buraya sefərinin meqsədi de 4 il öncə avqust ayında Prezident İlham Əliyevin açılışını etdiyi mərkəzin ötən müddət erzindəki fealiyyəti ilə ya-

mayaraq, şəhərdə karantin qaydalarına əməl edilməsinə ciddi nəzarət edilir. Elçin Kərimov küçəsi, 79 ünvanında, şəhərin infrastruktur obyektlərinə yaxın ərazidə yerləşen "ASAN xidmət" mərkəzinin binası öündə qısa müshahidələr aparmaqla buna şahidlilik etmək olar.

Qəbələ "ASAN xidmət" Mərkəzi bu çətin dönmədə missiyasına sadıq qararaq vətəndaşlara qüsursuz xidmət təqdim edir. 2016-ci ilin avqust ayının 10-də Prezident İlham Əliyevin açılışını etdiyi və həmin ayın 20-dən fealiyyətə başlayan mərkəz vətəndaşlara müxtəlif dövlət orqanları tərəfindən, ümumiyyətlə, 320-dən çox xidmət güzərləri.

Mərkəz daxil olarkən diqqətçəkən ilk məqam dezinfeksiya qaydalarına ciddi əməl edilmesi oldu. Əvvəlcə xüsusi

aparatla hərəket yoxlanılır, sonra əller spirtlənir. Kompyuter arxasında əyleşən eməkdaşlar tibbi maskadan istifadə etməklə, arası məsafəsini qorumaqla vətəndaşlara operativ xidmət göstərirler.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin ixtimaiyyətə elagələr şöbəsinin müdürü Elñur Niftaliyevlə mərkəzin fealiyyəti ilə bağlı səhərbətmizdən belli oldu ki, buranın tikintisi 2014-cü ildə başlanılmışdır və 2016-cı ildə tikinti başa çatıb. Bu, Azərbaycanın sayıca 10-cu "ASAN xidmət" mərkəzidir. Mərkəz fealiyyətə başlaşdıqdan sonra Qəbələ, İsmayılli, Oğuz, Şamaxı, Zaqatala, Balakən, Zərdab, Ucar, Şəki və Qax rayonlarının əhalisine xidmət göstərməye başlayıb. Şəki, Şamaxı və Balakən rayonlarında "ASAN xidmət" mərkəzərinin açılışından sonra Qəbələ regional mərkəzinin, belə demək mümkündürse, yüksək bir qədər azalıb.

4 illik fealiyyəti dövründə mərkəze, ümumilikdə, 550 mindən çox vətəndaş müraciət edilib. Eyni zamanda seyyar "ASAN xidmət" avtobusu vasitəsi ilə Qəbələ, İsmayılli, Oğuz, Şamaxı, Zaqatala, Balakən, Zərdab, Ucar, Şəki və Qax rayonlarında kənd və qəsəbələrində 25 000-dən çox vətəndaş müraciətine baxılıb. Hazırda gündəlik orta müraciət sayı 530-a yaxındır.

Ardi 3-cü səh.

**Ölkənin iqtisadi potensialı
əhalinin artımı ilə uzlaşmalıdır**

Dövlət başçısı bunu əsas məqsədlərdən biri kimi qarşıya qoyur

Ölkəmizdə əhalinin sayı getdikcə artır. Bu əsasən többi artım, yəni yeni doğulanların sayının dəyişməsi dayışır. Əhalinin sayının artmasına müraciətin saldosunun müsbət olması tösis edir. Belə ki, son illər Azərbaycana daimi yaşamaq üçün gölənlərin sayı buradan bireyliq köçüb gedənlərin sayının çoxdur.

Kecən il aprel ayının 6-da ölkəmizin 10 milyonuncu vətəndaşı anadan oldu. Həmin vaxtdan bəri əhalimizin sayı bir qədər de artıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, cari ilin birinci yarısında Azərbaycanda əhalinin sayı 28 min 786 nəfər və ya 0,3 faiz artaraq, 10 milyon 95 min 894 nəfər çatıb. Yeni doğulanların, həyatdan köçənlərin və yaşayış yerini dəyişənlərin sayıda aid demografik göstəricilərin mənzərəsi belədir. 6 ay arzdında Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) vətəndaşlıq səhəbələri tərəfindən ölkədə 59 min 356 körpənin doğulduğu qeydə alınıb və əhalinin hər 1000 nəfərindən 12 nəfər taşkil edib. Dünyaya göz açan körpələrin 53,3 fai, 57-si isə üçəm doğulanlardır.

Ardi 3-cü səh.

Sanitar-epidemioloji vəziyyət xüsusi karantin rejiminin uzadılmasına ehtiyac yaradır

İndiyədək alda olunan nəticələri qoruyub saxlamaq üçün karantin rejimində yaşamğa davam etmek məcburiyyətindəyik

Dünya yeni növ koronavirusla mübarizədə keçən dəhə bir fəsil - yayı da gerida qoymaqdır. Pandemiyənin qarşısını almaq həyata keçirilən müxtəlif tədbirlərə rəğmən, hələ də virusu tam lokallaşdırmaq mümkün olmadıqdan, kütləvi yoluxma halları davam edir.

Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının mütəxəssislerinin qənaətincə, insanları kütləvi şəkildə koronavirus infeksiyəsindən qorumaq məqsədilə immunitetin formalmasının üçün planetin 65-70 faiz əhalisi

si peyvənd olunmalıdır. İnfeksiyadan qorunmanın en təsirli məhz peyvəndənmedir. Dünənada təhlükəsiz və effektiv peyvəndin hazırlanmasına üçün aktiv işlər görülsə də, hələlik kütləvi istehsalas-

ılanılmayıb. Ele ona görə de hərəkətində pandemiya ilə mübarizədən əsas məsələ yolu xəzərman qarşısını ala biliəcək tədbirlərin görülməsidir. Yoluxmanın qarşısını almaq

Ardi 5-ci səh.

Ermənistanda hər 5 nəfərdən biri işsizdir

Pandemiya fonunda Ermənistanda sosial-iqtisadi durum getdiğər ağırlaşmaqla, ölkədə yaşanan tonəzzül durmadan genişlənməkdədir.

Bu vəziyyətdə sədə vətəndaşların rüfat hali dənədə pisləşir ki, bu da ölkədə müshahidə olunan sosial nəzarətin dənədən dərəcədən artmasına rəvəc verir. İndi bu ölkədə insanlar geleceklorına nikbin yanaşmır və evvəlki kimi Ermənistani terk etməyə çalışırlar. Yerdə qalanların durumu isə

Həm rəsmi statistika, həm də beynəlxalq hesabatlar işgalçi ölkənin sosial və iqtisadi vəziyyətinin kifayət qədər acınacaqlı olduğunu göstərir

olduça acınacaqlıdır. Onlar böyük sefərlərindən yaşayır, gündəlik ərzəq almada pul tapmaqda beşər çətinlik çəkir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Ermənistanda əhalinin böyük ekseriyət və banklara borclular. Bank faizləri isə kifayət qədər yüksəkdir.

2020-ci ilin ilk yarısının nəticələrinə görə, Ermənistanda makroiqtisadi, eyni zamanda sosial göstəricilərde kəskin

enşələr var. Ermənistən rəsmi statistikasına görə, hər 5 nəfərdən biri işsizdir. Beynəlxalq qurumların hesabatlarında görür, bu göstərici hər 3 nəfərdən birinə aiddir. Sözləndən ölkənin rəsmi statistikasında hər 5 nəfərdən biri işsizdir. Beynəlxalq hesabatlarda bu rəqəm 25 faizi yaxındır.

Ardi 7-ci səh.

Karantin şəraitində rahat və ASAN dəstək

İlham Əliyevin 4 il öncə açılışını etdiyi Qəbələ "ASAN xidmət" Mərkəzinə indiyədək 550 mindən çox müraciət daxil olub

Əvvəl 1-ci səh.

Məlumat mərkəzi - məhrəban, nəzakəti, davranış və cəvikkilik

Birinci mərtəbədə ana və uşaqlıq otağı, könlüllərin məsələsi, kommunal xidmətlər, hüquqi yardım, laboratoriya, tibb məntəqəsi, gözleme zəali, saxlama kamerası, hüquqi yardım mərkəzi və yardımçı funksional xidmətlər mövcuddur. İkinci-üçüncü mərtəbədə bank, Daxili İşlər Nazirliyinin göstərdiyi xidmətlər, sürücülük vəsiqəsinin deyişdirilməsi, şəxsiyyət vəsiqəsi və ümumvətəndaşlıq pasportunun verilməsi və deyişdirilməsi, hərbi sefərberlik, qida təhlükəsi, miqrasiya xidməti, iqtisadiyyat Nazirliyinin lisenziyalarının alınması, vergi xidmətləri, emek pensiyalarının teyin olunması, arxiv arayışlarının verilməsi, daşınım əmlakının qeydiyyatı, notariat, gəmirkən bayannamələrinin hazırlanması xidmətləri həyata keçirilir. Dördüncü mərtəbədə isə eməkdaşların üçün kitabxana, konfrans zalı, xidməti istirahət otaqları var.

Məlumat xidməti ilə tətbiq olaraq Məlumat mərkəzindən başlayır. İçeri daxil olan vətəndaşlar önce Məlumat mərkəzini yaxınlaşdırırlar. Dördüncü mərtəbədən sonra onlara hərbi xidmət, tətbiq olmaq, savab qazanmaq, xalqına, vətənenin xidmət etmək tətbiq olundur.

Hər mərkəzde olduğunu ki-

mi, buradakı könlüllər arasında da semimi, məhrəban münasibət var. Ümumiyətə, könlüllülük, mərhamət, xeyr-xalqlı, adət həlli deməkdir. Könlüllük ümidi yetərlidir.

Əməkdaşlar vətəndaşların sənədlərini yoxlaşdırırlar. Beləcə, hər kəs asanlıqla istenilen xidmətdən yararlana bilir.

Məlumat mərkəzinin eməkdaşı Şəmsiyyət Fərziyə artıq 4 ildir burada çalışır. Ali təhsilli. Bakı Qızlar Universitetinin məzunu olan Şəmsiyyət xanım deyir ki, evvəl mərkəz 10 rayonun əhalisini xidmət etdiyi üçün müraciətlər çox olurdu. Ancaq buna baxmayaraq, onlar hər zaman vətəndaşları güllərlə qarşılıyır, temkinle dincəyib, nəzakətli istiqamət vərildiklər: "4 ildir ki, bu mərkəz fealiyyətindən. Işlər işimizdə, istərse de vətəndaşlarla ənşiv-yətdən heç bir cətinliyim olmayıb. Karantin rejimindən tələbərinə ciddi eməl məsələləri fealiyyətimi davam etdirir. Vətəndaşlar da başa düşür ki, məsəfa saxlaması mütləqdir və hər kəs bir-biriñ analışla qarşılıyır. Bu, elbəttə ki, ilk növbədə, hər birimizin sağlamlığının ənənəsinə xidmət edir. Cəlinşirg kə, vətəndaşlar məmən qalsınlar. Axi biz operativ, şəffaf, nəzakətli prinsipləri əsasında fealiyyət göstəririk".

Məlumat mərkəzinin digər eməkdaşı Lale Sərifzadə isə 2 ildir xidmətdə çalışır. O deyir ki, evvəl mərkəzde könlüllük kimi çalışıb. "ASAN Könlüllük" Məktəbinin "Master-1" və "Master-2" pillələrinə başa vurub: "Könlüllük fealiyyətinin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə təşkil olunan bu pillələr üzrə geniş təcrübə topladım. Sonra mənə böyük etmədən göstərdiləndən və Məlumat mərkəzində çalışımağa başladım. Fealiyyət göstərdiyim 2 il müddətində qüsursuz çalışımaq üçün bütün gücüməm sey göstərdim. Çok sadan ki, bu gün burada vətəndaşlarımıza nəzakətli və ASAN xidmət göstərirəm".

"ASAN xidmət" həm də gənclər mərkəzidir

Qəbələ regional "ASAN xidmət" Mərkəzində indiyədək 497 naşer könlüllük fealiyyət göstərib, onlardan 465 naşer məzun, 32 naşer isə cari könlüldür. Bu dövr ərzində

Rövşən İbrahimli isə bundan öncə "Formulu-1" qran-pri yarışları zamanı könlüllük kimi fealiyyət deyir. Deyir ki, məqsədi "ASAN Könlüllük" Məktəbinin "Master-2" pilləsi başa vurub dənədən tekmil olunub.

Hər mərkəzde olduğunu ki-

mi, buradakı könlüllər arasında da ali təhsilli könlüllərdir.

Onlar burada, illi növbəde,

seyirxahlığının, mərhamət

insanlarda hansı hissələr

yaratdırığını öyrənilər. Deyir ki, insanlara təmənnə-

sız xidmət, köməklik etmək, el

tutmaq, onun sevincinə şər-

olmaq həm səvəabdır, həm də

xoş bir duyğudur. Gənclər könlüllük fealiyyətindən

elədə etdikləri təcrübə, bilik və

bacarıcların gelecdə onları

peşəkar kimi formalaşma-

larda kömək edəcəyini də-

bildirdilər.

İşlər asanlaşanda vətəndaş da

məmən qalır

Gənclərə uğurlar arzulayıb

müxtəlif məsələlər üzrə mər-

kəzədi xidmətlərdən yaran-

laşmaq üçün çox yaxşıdır.

Burada könlüllük kimi işləmə-

ləhəm de sebirlər davranma-

ğı, dəha nəzakətli, diqqətli olma-

ğı da öyrənirler.

çekir. Gah xidmətin xanım eməkdaşına, gah aparatı, gah dənədən könlüllük kimi fealiyyət deyir. Deyir ki, qızı 5 yaşa təmam olduğu üçün məktəbəgəder hazırlığıq getməlidir. Bunun üçün isə məktəbdən şəxsiyyət vəsiqəsi tələb olunur. Gəlisiyənin 5 yaşı Aylına yeni şəxsiyyət vəsiqəsi almışdır. "Uşaq avəl qorxurdu. Amma xanım eməkdaş onunla elə rəftar etdi ki, uşaq tamam rahatlaşdı. Bu da bizi çox sevindirdi. Həqiqətən de, buraya işə qəbul edən çox təmənnəsiz, güllərlə, məhrəban gəncərlərdir. Təmkinli həm həminlər, çox yaxşı xidmət göstərirler".

Rayon sakini Əbdürəhim Qarəkışev isə ümumvətəndaşlıq pasportunu almağın sevincini yaşayır. 10 gün öncə sənədlərin təqdim edib.

İndi isə sonəndini almağın

gəlib: "Cox rahat, çox asan iş gedir. Düzəndir, indi pasport alı-

macıq bir qeder qəribə göründür. Global pandemiya ilə eləqə-

ləndən ələmətli tətbiq olun-

ğı, pasportu iddialı olı-

ğanıq".

Göyçay rayon sakini Asif Fətəliyev isə sürçülük vəsi-

qəsənin deyişdirilməsi üçün müraciət edib. Onun sözlerinə görə, cəmi 20 dəqiqəyə vəsiqəsi deyişməye nail olub: "Geldim, müraciət etdim. Kohnə vəsiqəni təhvıl verdim. Banka 25 manat ödədim və qəbzi eməkdaşə təhvıl verəndən sonra vəsiqəni aldım. Belə asan işden niyə razı qalmayan? Cox rahatlı, bizi buna görə dövlətməsindən, ölkə rəhbəri cənab İlham Əliyevdən çox razılıq. Hər dövlət başçısi xalq üçün bura rahat şərait yaradıb".

39 milyondan artıq müraciət, 99,6 fəzlik məmənluq əmsəl. Gərəndüyü kimi, vətəndaşlar həttə karantin dövründə də şəffaflıq və operativ xidmət göstərən "ASAN xidmət" mərkəzlərinin işindən böyük razılıq edirlər. Bu mərkəzlər illerdən əlavəliyət göstərir, və göstərilən xidmətlərin seviyəsi aşağı düşür. Global pandemiya ilə mübarizə şəraitində vəsiqədən sonra vəsiqənin real təzahüründür.

Bu günəkənd 20 "ASAN xidmət" mərkəzini fealiyyət göstərir. Onlardan 5-i Bakı şəhərində, digərləri isə Sumqayıt, Gence, Sabirabad, Bərdə, Qəbələ, Masallı, Quba, Mingçevir, İmişli, Şəki, Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi və Balakəndədir.

Elmər Niftaliyev dedi ki, Bakıda ki, Gence ve Sumqayıtda növbəti, Lənkəran, Salyan və Naxçıvanda isə "ASAN xidmət" mərkəzləri tikiləcək. Bununla yanaşı, Bakıda "ASAN Kommunal" mərkəzlərinin açılması təqdim olunur. Rayon sakini Əbdürəhim Qarəkışev isə ümumvətəndaşlıq pasportunu almağın sevincini yaşayır. 10 gün öncə sənədlərin təqdim edib. İndi isə sonəndini almağın gəlib: "Cox rahat, çox asan iş gedir. Düzəndir, indi pasport alı-

macıq bir qeder qəribə göründür. Global pandemiya ilə eləqə-

ləndən ələmətli tətbiq olun-

ğı, pasportu iddialı olı-

ğanıq".

Bu günəkənd "ASAN xidmət" mərkəzlərinin 39 milyondan artıq vətəndaş müraciəti

gələndən sonra vəsiqəni təqdim edir. Düzəndir, indi pasport alı-

macıq bir qeder qəribə göründür. Global pandemiya ilə eləqə-

ləndən ələmətli tətbiq olun-

ğı, pasportu iddialı olı-

ğanıq".

Ele Qəbəle "ASAN xidmət" Mərkəzindən apardığımız

müşahidələr, vətəndaşlarla

etdiyimiz səhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəhərbərələr

əsaslı şəh

Mədəniyyət

• Muğam sənəti

Zəngin mədəniyyətin bənzərsiz nümunəsi...

Azərbaycan muğamlarının yaşı bilinmir. Bilinən odur ki, azərbaycanlılar hər zaman muğam dönməkdən zövq alıb-lar. "Rast", "Şur", "Humayun", "Çahargah", "Segah", "Bəyati-Siraz" və digər muğamlar xalq arasından çıxan xanandaların ifasında pərvəzlanaraq könülləri fəth edib.

Muğamların aşa
bilinmədiyi sərhəd yoxdur...

Muğamlarımızın heyranı yalnız özümüz deyil. Xalqımızın mili-mənəvi zənginliklərimizi təcəssüm etdirən muğamlarımız dilindən, dinindən, irindən asılı olmayaq, hər bir müsiquevar, həssas, duygulu insanın qəlbini yola tapan bilir. Bu səbəbdən muğamları yalnız Azərbaycanda, Şərqi ölkələrdən deyil, bütün dünyada sevir, bəşrəriyətin mənəvi irlisinin bənzərsiz nümunələrindən hesab edilir.

Dünya mədəniyyətyetində onun öz yeri var. 1971-ci ilde UNESCO 50 albomdan ibarət "Dünya ənənəvi müsiqisinin antologiyası" kolleksiyasına "Şərqi müsiki antologiyası" seriyasında çıxan "Azərbaycan müsici" valımla da daxil edilib. 1975-ci ilde isə UNESCO tərəfindən Azərbaycan muğamları "Müsici mənbələri" seriyasında teqdim olunub.

ABŞ Milli Kosmik Agentliyi 1977-ci ilde Azərbaycanın mili sərvəti olan muğam müsiki nümunəsinə peykələr kosmosa göndərib.

2010-cu ilde Kanadanın Niaqara şəhərinin məryası və her il keçirilən Beynəlxalq Niaqara müsiki festivalının rəhbərliyi tərəfindən qərar qəbul olunub. Həmin qərara əsasən, 26 avqust Beynəlxalq Azərbaycan Müğamı və İpək Yolu üzrəndə yerləşən ölkələrin müsiqisi günü kimi qeyd edilir.

Muğam sənətinin
inkıfəsinə diqqət və qayıgı...

Keçidiyi böyük tarixi yolda Azərbaycan muğamlarının sixıntıları da az olmayıb. Müxtəlif dönenlərdə müğam sənətinin gözden salmaq, xalqın yaddasından silmək istəyenlər. Sovet hakimiyəti tərəfindən xüsusiyyət 1930-cu ildən 1970-ci ilədək müğam ensiklopediyası" (iki cild) Azərbaycan, rus və ingilis dillərində işqü üzü görüb.

Fond tərəfindən "Azərbaycan muğamları" layihəsi çərçivəsində "Qarabağ xanəndələr" müsiki albому nefis səhifə naşr edilib.

Muğam müsabiqələri Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu-nun xoşmeramlı sefiri Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə hayata keçirilir. Azərbaycan müğaminin tabliğine və inkişafına böyük diqqət və qayıq göstərən Mehriban xanım Əliyevə bildirib ki, Azərbaycanın zengin mədəniyyətinin və tarixinin en gözəl incilərin-dən biri olan müğam, müğam sənəti bizim mili sərvətimizdir. "Muğam Azərbaycan xalqına xas olan en gələn sənəti sevgi Azərbaycan xalqının ruhundadır.

Bu gün Azərbaycan muğam sənəti dündən keçir, təhlükəsizdən qorunur, təhlükə və inkişaf etdirilir. Ölkəmizdən paytaxtında Beynəlxalq Muğam Mərkəzi yaradılıb. Regionlarda da müğam mərkəzləri açılıb. Bu işlər dəstək verən Heydər Əliyev Fondu Təqdiroları layihələr həyata keçir. Fond tərəfindən Azərbaycan müğaminin inkişafı və dün-yada tanılmasına məqsədilə müxtəlif müsabiqələr, bəynelxalq festivallar təşkil edilir. Müğamın orunun saxlanılması, zəngin tarixe malik infaşının sonnətini gelecek nesilərə qatdırılması, yeni ifaçıların möhtəşəm ifalarını ləntə almınması, gelecek nesilər üçün qorunması münkün olmuşdur. Dövrələrə xalq öz böyük sənətkarlarını yaddaşlarında saxlayıblar. Onların adları dildən-dilə keçib, ifa tərzləri, sənət yolları özlərindən sonra gələn xanəndələrin yaradıcılığında davam etdirilir.

Söhrətli, en asası ise xalqın sevgisi ilə mukafatlandırılınan sənətkarlarımızndan biri Keçəcioğlu Məhəmməddir. O, 1864-cü il iyunun 18-də Suşada dünyaya gelib. Atası Məscidi Xəlil tanınmış keçə ustası idi. Məhəmməd atasından keçmiş sənətini öyrənərək, gözəl səhi, bənzərsiz ifası onu xanəndə kimi tanıdış. Firdun Şüsnikinin yazdığına görə, bu gün müsüqüsünə Xarrat Qulu keçədik dənənindən yanından keçərən ortaböylü, qırırmızınaq bir gəncin keçə dənəzliyə-temizliyə zümrüza etdiyiini eşidib: "O, gəncin kim olduğunu öyrəndən sonra onu öz məktəbinə dəvət edir. Məhəmməd burada Xarrat Quludan we meşhur xanəndə Məscidi Xəliden xalq müsicişini mürkəm-məl surətdən keçir. Keçəcioğlu Məhəmməd 1926-cı ilde Üzeyir Hacıbəylinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında devət edilib. Konservatoriyada Cabbar Qaryagdioglu və Seyid Şüsnikinin çəkiliş prosesi oandan alınaraq keçərişsər Eldar Quliyevin hevəli edilib.

O, təkcə xanəndelik etməyib. Pe-

daqojı qəfiyyətlərə də məşğul olub. Keçəcioğlu Məhəmməd 1926-cı ilde Üzeyir Hacıbəylinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında devət edilib. Konservatoriyada Cabbar Qaryagdioglu və Seyid Şüsnikin ilə birləşik gənc xanəndələr yetişdirildi.

Muğam sənəti böyük bir yola bənzəyir. Ancaq bu yolda her bir sənətkar öz cığırını açır. Onlardan biri-ri, Həsənəvən (Tərxan), Hamlet Xanizada (Xəlif Mötəsənnim), Hacimurad Yeqizarov (Xəlif Məmmən), Semender Rzayev (İbn Bəis), Hacı Xəlilov (İbn Boyat), Ramiz Məlikov (Səhəl ibn Sumbat), Eldəniz Resulov (Azim), Muxtar Maniyev (İbn Muaz), Əliabbas Qədirdov (Fəzil), Bahadır Əliyev (Divdad), Yaşar Məmmədov (Əbu İmran), Gündüz Abbasov (Pərvinən atası) və başqaları çəkilişlərə yerdən qəhrəmanlığı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə təşkil edilmiş teatr tamaşaşları və müsikili səhnəciklərdə iş-tirak edib, tamaşaçıları rəqəbatı qazanıb.

Qarabağ müğam məktəbinin görkəmli nümayəndələrindən biri kimi tanınan Keçəcioğlu Məhəmməd Bakı tamaşaçıları qarşısında ilk dəfə 1902-ci ilde çıxış edib. "Şüşə" müğamını elə böyük ustalıqla oxuyub ki, uzun müddət unudulmayıb. O günlər-

Keçəcioğlu Məhəmməd Şuşada, "Xəndəmərovun teatrında" yaşıçı Əbdürəhim bay Haqverdiyevin rəhbərliyi ilə tə

